

трясканіе-то, кое-то придружива електрическж-тж искрж. Испослѣ много учени ся заловихж та доказахж, че наистинѣ свѣткавица-та и гръмотевица-та у облаци-ты излизатъ отъ електричество-то, кое-то има набрано у тѣхъ,

Много опыта направени доказахж, че у атмосферж-тж на отворено място все има свободно електричество, а у облаци-ты еще повече, и то повече-то пжти облаци-ти бывать пълни съ положително електричество, а нѣкой-пжть единъ отъ тѣхъ сж пълни съ положително, а други съ отрицателно електричество. А отгдѣ излиза това свободно електричество у облаци-ты, за това има писано много; единъ казвать, че излиза отъ растеніе-то на растенія-та, а други го искарвать отъ вѣтрѣніе-то на водж-тж по земно-то лице, коя-то излиза на пары та прави облаци, а други пакъ го отдавать на химически дѣйствія. Какъ и да было, пары-ты, кон-то правятъ облаци-ты, все сж пълни съ електричество. Кога-то у единъ облакъ има свободно положително електричество, а у другъ отрицателно, то двѣ-тѣ противны електричества ся силять да ся съединять и свръжжть и ако нѣма нѣчто да имъ прѣчи съединявать ся и отъ съединеніе-то имъ излиза свѣтла искра *свѣткавица*, коя-то повече-то пжти е много дѣлга и връви на лжкжтушки. Заедно съ свѣткавицж-тж излиза и единъ силенъ трясъкъ, кой-то наречиамы *гръмотевицж*.

Колко-то повече електричества има набраны у облаци-ты толкова по-силни бывать свѣткавицы-ты и гръмотевицы-ты. Лѣтѣ, особено въ голѣмы-ты горѧщины у облаци-ты има много напрягнто електричество, за това и толкова сильно ся свѣтка и гръми прѣзъ това врѣмѧ отъ годиж-тж.

Гръмотевица-та излиза въ едно врѣмѧ съ свѣткавицж-тж, както и прасканіе-то на електрическж-тж искрж ся чое веднаага, кога излѣзе искра-та изъ машинж-тж. А ные чюемъ гръмотевицж-тж по-късно отъ свѣткавицж-тж, зачто-то свѣтлина-та ся простира съ безкрайнѣ скоростъ та стига въ очи-ты въ втора (мига), чтомъ ся свѣтне, а гласъ-ть връви по-бавно, на единъ секундѣ едва 337 метра или 448 аршина. По това, колко-то е по-надалечь отъ нась облакъ-ть, у който ся свѣтка и гръми, толкова по-късно щемъ чюемъ гръмотевицж-тж слѣдъ свѣткавицж-тж. Ако прѣбронимъ колко секунды ся изминуватъ между свѣткавицж-тж и гръмотевицж-тж,